A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (első tanács)

2018. december 13.*

„Európai uniós védjegy – Az upgrade your personality európai uniós szóvédjegy – Feltétlen kizáró ok – Megkülönböztető képesség hiánya – Reklámjelmondat – Az (EU) 2017/1001 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja”

A T-102/18. sz. ügyben,

Martin Knauf (lakóhelye: Berlin [Németország], képviseli: H. Jaeger ügyvéd)

felperesnek

az **Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO)** (képviselik: R. Manea és A. Folliard-Monguiral, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

az EUIPO negyedik fellebbezési tanácsának az upgrade your personality szómegjelölés európai uniós védjegyként történő lajstromozása iránti kérelemmel kapcsolatban 2017. december 18-án hozott határozata (R 1011/2017-4. sz. ügy) ellen benyújtott keresete tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (első tanács),

tagjai: I. Pelikánová elnök (előadó), P. Nihoul és J. Svenningsen bírák,

hivatalvezető: E. Coulon,

tekintettel a Törvényszék Hivatalához 2018. február 19-én benyújtott keresetlevélre,

tekintettel a Törvényszék Hivatalához 2018. április 30-án benyújtott válaszbeadványra,

tekintettel arra, hogy a felperes és az alperes az eljárás írásbeli szakaszának befejezéséről való értesítést követő háromhetes határidőn belül nem kérte tárgyalás tartását, és mivel ennek nyomán a Törvényszék – eljárási szabályzata 106. cikkének (3) bekezdése alapján – úgy határozott, hogy a keresetről az eljárás szóbeli szakaszának mellőzésével határoz,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: német.

Ítéletet

A jogvita előzményei

1 2016. augusztus 15-én Martin Knauf felperes az európai uniós védjegyről szóló, 2009. február 26-i, módosított 207/2009/EK tanácsi rendelet (HL 2009. L 78., 1. o.) (helyébe lépett az európai uniós védjegyről szóló, 2017. június 14-i (EU) 2017/1001 európai parlamenti és tanácsi rendelet [HL 2017. L 154., 1. o.]) alapján európai uniós védjegybejelentést nyújtott be az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatalához (EUIPO).

2 A lajstromoztatni kívánt védjegy az upgrade your personality szómegjelölés volt.

3 A bejelentést a védjegyekkel ellátható termékek és szolgáltatások nemzetközi osztályozására vonatkozó, felülvizsgált és módosított, 1957. június 15-i Nizzai Megállapodás szerinti 9. és 28. osztályba tartozó árukkal kapcsolatban tették, amelyek ezen osztályok tekintetében az alábbi leírásnak felelnek meg:

– 9. osztály: „rögzített számítógépes programok; számítógépes programok (letölthető szoftverek); szoftverek; szoftverek számítógépes játékokhoz; számítógépes programok videójátékokhoz; adatfeldolgozó szoftverek; számítógépes grafikai szoftverek; virtuálisvalóságjáték-szoftverek; virtuálisvalóság-szoftverek; rögzített szoftvereket tartalmazó optikai adathordozók; előre rögzített mágneses adathordozók; játékvideó-kazetták; videószalagok; rögzített videófelvételek”;

– 28. osztály: „játékkonzolok”.

4 2017. május 3-án az elbíráló azzal az indokkal utasította el a védjegybejelentést a fenti 3. pontban szereplő valamennyi áru vonatkozásában, hogy az nem felel meg a 207/2009 rendelet 7. cikke (1) bekezdése b) pontjának (jelenleg a 2017/1001 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja). Nem emelt azonban kifogást az említett kérelemmel szemben a 9., 28. és 42. osztályba tartozó más árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatban. 2017. május 15-én a felperes keresetet nyújtott be az EUIPO-hoz az elbíráló határozatának e kérelem részleges elutasítására vonatkozó részével szemben.

5 2017. december 18-i határozatával az EUIPO negyedik fellebbezési tanácsa kizárólag a 207/2009 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján teljes egészében elutasította a keresetet (a továbbiakban: megtámadott határozat). Lényegében azt állapította meg, hogy az upgrade your personality szómegjelölésnek kizárólag dicsérő és reklámozó funkciója van, és nem alkalmas a védjegy eredeti, kereskedelmi származásra vonatkozó tájékoztatásadásra irányuló rendeltetésének ellátására. Ez a megállapítás az összes olyan árura érvényes, amelyek tekintetében a lajstromozást megtagadták.

A felek kérelmei

6 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott határozatot;

– lajstromozza a bejelentett védjegyet.

7 Az EUIPO azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

A felperesi kérelem második részéről

8 Kereseti kérelmének második részével a felperes azt kéri, hogy a Törvényszék „lajstromozza a bejelentett védjegyet”.

9 Az EUIPO úgy érvel, hogy ezt a kérelmet mint elfogadhatatlant el kell utasítani.

10 E tekintetben rá kell mutatni, hogy a felperesi kérelem második részét a 2017/1001 rendelet 72. cikkének azon (3) bekezdése értelmében vett megváltoztatásra irányuló kérelemnek kell tekinteni, amely a fellebbezési tanácsok határozata ellen benyújtott keresetekkel kapcsolatban úgy rendelkezik, hogy „[a] Törvényszék a megtámadott határozatot megsemmisítheti vagy megváltoztathatja”.

11 Emlékeztetni kell arra, hogy a Törvényszék megváltoztatásra vonatkozó hatásköre arra irányul, hogy olyan határozatot hozzon, amilyet a fellebbezési tanácsnak a 2017/1001 rendelet rendelkezéseinek megfelelően hoznia kellett volna (lásd ebben az értelemben: 2007. szeptember 12-i Koipe kontra OHIM – Aceites del Sur [La Española] ítélet, T-363/04, EU:T:2007:264, 29. és 30. pont; 2009. február 11-i Bayern Innovativ kontra OHIM – Life Sciences Partners Perstock [LifeScience] ítélet, T-413/07, nem tették közzé, EU:T:2009:34, 14–16. pont; 2011. szeptember 9-i Deutsche Bahn kontra OHIM – DSB [IC4] ítélet, T-274/09, nem tették közzé, EU:T:2011:451, 22. pont).

12 Következésképpen az arra irányuló kereseti kérelem elfogadhatóságát, hogy a Törvényszék változtassa meg a fellebbezési tanács határozatát, azon hatáskörök fényében kell értékelni, amelyeket a 2017/1001 rendelet a fellebbezési tanácsra ruház.

13 Márpedig az elbíráló határozata ellen benyújtott kereset keretében a fellebbezési tanács nem rendelkezik arra irányuló hatáskörrel, hogy európai uniós védjegyet lajstromozzon (lásd ebben az értelemben: 2018. február 1-jei ExpressVPN kontra EUIPO [EXPRESSVPN] végzés, T-265/17, EU:T:2018:79, 18–24. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

14 E körülmények között a Törvényszéknek az sem feladata, hogy a fellebbezési tanács határozatának ilyen értelmű megváltoztatására irányuló megváltoztatási kérelmet elbírálja (2009. június 30-i Securvita kontra OHIM [Natur-Aktien-Index] végzés, T-285/08, EU:T:2009:230, 23. pont).

15 A fenti megfontolások összességéből következően a felperesi kérelem második részét mint elfogadhatatlant el kell utasítani.

A felperesi kérelem első részéről

16 A megtámadott határozat hatályon kívül helyezése iránti kérelem alátámasztására a felperes lényegében egyetlen, a 2017/1001 rendelet 7. cikke (1) bekezdése b) pontjának megsértéséből eredő jogalapra hivatkozik. Lényegében úgy érvel, hogy a fellebbezési tanács az említett határozatban tévesen értékelte a bejelentett védjegy konkrét megkülönböztető képességét.

17 A 2017/1001 rendelet 7. cikke (1) bekezdése b) pontjának értelmében a megjelölés nem részesülhet védjegyoltalomban, ha nem alkalmas a megkülönböztetésre. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az e rendelkezésben említett megjelölések nem képesek betölteni a védjegy alapvető rendeltetését, nevezetesen a szóban forgó áru vagy szolgáltatás származásának azonosítását, lehetővé téve ily módon az adott védjeggyel megjelölt áru vagy szolgáltatás vásárlója számára, hogy későbbi vásárlás alkalmával

pozitív tapasztalat esetén ugyanazt válassza, illetve negatív tapasztalat esetén másikat válasszon (2002. február 27-i Eurocool Logistik kontra OHIM [EUROCOOL] ítélet, T-34/00, EU:T:2002:41, 37. pont; 2009. szeptember 15-i Wella kontra OHIM [TAME IT] ítélet, T-471/07, EU:T:2009:328, 14. pont).

18 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az egyébként reklámjelmondatként, minőségjelzésként használt vagy a védjeggyel érintett áruk vagy szolgáltatások vásárlására ösztönző megjelölésből vagy jelzésből álló védjegy lajstromozását az ilyen jellegű használat nem zárja ki. Mindazonáltal a megjelölés, amely a reklámjelmondathoz hasonlóan a klasszikus értelemben vett védjegyfunkciókon túl további funkciókat is betölt, csak akkor rendelkezik megkülönböztető képességgel a 2017/1001 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében, ha egyúttal az érintett áruk vagy szolgáltatások kereskedelmi származására utaló megjelölésként is felfogható, és ezáltal az érintett vásárlóközönség az összetévesztés veszélye nélkül meg tudja különböztetni a védjegyjogosult áruját vagy szolgáltatását a más kereskedelmi származású árutól vagy szolgáltatástól (2003. július 3-i Best Buy Concepts kontra OHIM [BEST BUY] ítélet, T-122/01, EU:T:2003:183, 21. pont; 2009. szeptember 15-i TAME IT ítélet, EU:T:2009:328, 15. pont).

19 A megkülönböztető képesség hiányának megállapításához elegendő azt megállapítani, hogy az adott szóvédjegy jelentéstartalma a fogyasztó számára az áruk vagy szolgáltatások kereskedelmi értékére vonatkozó egyik jellemzőjét mutatja, amely közelebbi megjelölés nélkül olyan hirdetési vagy reklám jellegű információból származik, amelyet az érintett vásárlóközönség először inkább önmagában, mintsem a szóban forgó áruk vagy szolgáltatások kereskedelmi származására utaló megjelölésként fog észlelni (2004. június 30-i Norma Lebensmittelfilialbetrieb kontra OHIM [Mehr für Ihr Geld] ítélet, T-281/02, EU:T:2004:198, 31. pont; 2009. szeptember 15-i TAME IT ítélet, EU:T:2009:328, 16. pont).

20 A Bíróság azonban megállapította, hogy az ilyen védjegyet az érintett vásárlóközönség egyidejűleg érzékelheti reklámkifejezésként és az áruk vagy szolgáltatások kereskedelmi eredetére utaló megjelölésként. Ebből az következik, hogy amennyiben az érintett vásárlóközönség a védjegyet a kereskedelmi eredetre utaló megjelölésként érzékeli, az a tény, hogy ezzel egy időben vagy akár elsősorban reklámkifejezésként fogja fel, nincs befolyással a védjegy megkülönböztető képességére (2010. január 21-i Audi kontra OHIM ítélet, C-398/08 P, EU:C:2010:29, 45. pont).

21 A védjegy megkülönböztető képességét egyrészt a védjegybejelentéssel érintett áruk vagy szolgáltatások vonatkozásában kell értékelni, másrészt pedig abból a szempontból, hogy az ezen áruk vagy szolgáltatások átlagos fogyasztóiból álló, érintett vásárlóközönség azt hogyan észleli (2004. április 29-i Henkel kontra OHIM ítélet, C-456/01 P és C-457/01 P, EU:C:2004:258, 35. pont; 2009. szeptember 15-i TAME IT ítélet, EU:T:2009:328, 17. pont).

Az érintett vásárlóközönségről

22 A fellebbezési tanács jogosan állapította meg, és ezt a felek sem vitatták, hogy azok az áruk, amelyek tekintetében a lajstromozást megtagadták, a szoftverek és videójátékok területéhez tartoznak, és elsősorban az átlagos fogyasztókhoz szólnak, továbbá hogy mivel a bejelentett védjegy az alapszókincs részét képező angol szavakból áll, és az angol nyelv használata informatikai téren – többek között Németországban is – szokásosnak mondható, az Európai Unió angolul beszélő fogyasztóit kell figyelembe venni, akiknek köre nem korlátozódik az Egyesült Királyság, illetve Írország területére.

A bejelentett védjegy megkülönböztető képességének hiánya

23 A fellebbezési tanács lényegében úgy ítélte meg, hogy az „upgrade your personality” szóelemnek arra irányuló, kizárólag dicsérő és reklámozó funkciója van, hogy a fogyasztót a felperes áruinak személyiségfejlesztés céljából történő használatára ösztönözze. Mivel ez a reklámjelmondat kizárólag a fogyasztóhoz szól, és bizonyos ígéreteket közvetít, nem alkalmas a védjegy alapvető, kereskedelmi származásra vonatkozó tájékoztatásadásra irányuló funkciójának ellátására.

24 A felperes e tekintetben arra hivatkozik, hogy a bejelentett védjegynek nem kizárólag dicsérő és reklámozó üzenete van, és hogy hibás a fellebbezési tanács arra vonatkozó állítása, hogy az említett védjegy nyelvi szempontból nem szorul értelmezésre.

25 Az EUIPO vitatja a felperes érveit.

26 A felperes úgy érvel, hogy az „upgrade your personality” kifejezésben rejlő felhívás nem érthető meg könnyen. Azt állítja, hogy a személyiség fogalma, amely az egyén személyes tulajdonságának összességét jelöli, önmagában véve semleges fogalom, és ezért nagymértékben függ az értelmezésétől. Tekintettel arra, hogy a műszaki fejlesztést jelölő „upgrade” szó elvileg nem egyeztethető össze az élőlényekre és személyes tulajdonságaikra való utalással, magán a bejelentett védjegyen belül is fogalmi ellentét feszül. Mivel pedig arra bátorítják a célzott vásárlóközönséget, hogy a végső soron elérendő hatást illetően saját értelmezést alakítson ki, az említett fordulat az erősebb, illetve gyengébb személyiségjegyek tudatosítására irányuló, belső szembenézésre is felszólít. A felperes különösen a számítógépes játékokkal kapcsolatban hangsúlyozza, hogy a játék során javulást lehet elérni a szereplőknél, és ez a fordulat azt sugallja, hogy a játékban elért siker tükröződni fog az érintett vásárlóközönség valódi életében is. Más hasonló védjegyekre hivatkozik, amelyeket az EUIPO lajstromozott. Végül rámutat arra, hogy a fellebbezési tanács nem ismertette, milyen objektív indokok alapján lehet a bejelentett védjegyet egyes áruk és szolgáltatások vonatkozásában lajstromozni, mások tekintetében pedig nem.

27 Meg kell állapítani, hogy a felperes érveivel nem lehet érvényesen megkérdőjelezni a fellebbezési tanács elemzését.

28 Először is, a felperes állításával ellentétben a bejelentett védjegy által közvetített üzenet könnyen megérthető. Az „upgrade your personality” reklámjelmondat ugyanis a fogyasztóhoz intézett, arra irányuló felhívást tartalmaz, hogy a bejelentett védjeggyel jelölt áruk segítségével fejlessze a személyiségét, és ehhez esetlegesen az az ígéret társul, hogy az említett áruk lehetővé teszik, illetve elősegítik a személyiség javulását vagy fejlődését. Az a tény, hogy az említett reklámjelmondat megértésében csekély eltérések mutatkozhatnak, egyáltalán nem jelenti azt, hogy a jelentése homályos, pontatlan vagy kétértelmű lenne. Különösen az a tény, hogy a személyiség fogalma többféleképpen is értelmezhető, nem jelenti akadályát annak, hogy a fogyasztó az említett fogalomról alkotott saját felfogása alapján megértse a reklámjelmondat által közvetített üzenetet.

29 Másodszor az a tény, hogy az „upgrade” szó az informatika területéről származik, semmiképpen nem teremt „fogalmi ellentétet”, ahogyan ezt a felperes állítja. Egyrészt ugyanis ezt a szót jócskán használják az informatika területén kívül is, másrészt pedig figyelembe kell venni, hogy a bejelentett védjegy által jelölt áruk éppen az informatika területéhez tartoznak, így az említett szó használata természetesnek tűnik, és nem lepheti meg az érintett vásárlóközönséget.

30 Harmadszor pedig irreleváns az a kérdés, hogy az ember személyisége – ahogyan azt a felperes állítja – műszaki értelemben nem javítható fel (upgrade), mivel itt egy hirdetési jellegű reklámjelmondatról van szó, amelynek a valósághoz való viszonya nem releváns mérlegelési kritérium. A fogyasztó ugyanis hozzá van szokva az olyan reklámüzenetekhez, amelyek – hallgatólagosan vagy kifejezetten – irreális ígéreteket tesznek.

31 Ebből az következik, hogy a fenti 19. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében a bejelentett védjegy jelentéstartalma a fogyasztó számára a jelölt áruk kereskedelmi értékére vonatkozó egyik jellemzőt mutatja, amely közelebbi megjelölés nélkül olyan hirdetési vagy reklám jellegű információból származik, amelyet az érintett vásárlóközönség inkább önmagában, mintsem a szóban forgó áruk kereskedelmi származására utaló megjelölésként fog észlelni.

32 A fellebbezési tanács tehát jogosan állapította meg, hogy a bejelentett védjegy nem rendelkezik megkülönböztető képességgel a 2017/1001 rendelet 7. cikk (1) bekezdésének b) pontja értelmében az összes olyan áru tekintetében, amely vonatkozásában a lajstromozás iránti kérelmet elutasították.

33 Azzal kapcsolatban, hogy a felperes a bejelentett védjegyhez hasonló, olyan szómegjelölések védjegyként történő, EUIPO általi lajstromozásra hivatkozik, mint az „upgrade your life”, „upgrade your garden” és az „upgrade yourself”, emlékeztetni kell arra, hogy az EUIPO fellebbezési tanácsainak a megjelölés európai uniós védjegyként történő lajstromozására vonatkozó, a 2017/1001 rendelet alapján meghozandó határozata nem mérlegelési jogkörben, hanem mérlegelést nem engedő hatáskörben hozott határozat. Ezért az említett határozatok jogszerűségét kizárólag e rendelet alapján lehet megítélni, nem pedig a fellebbezési tanácsok korábbi határozathozatali gyakorlata alapján (2007. április 26-i Alcon kontra OHIM ítélet, C-412/05 P, EU:C:2007:252, 65. pont; 2005. november 24-i Sadas kontra OHIM – LTJ Diffusion [ARTHUR ET FELICIE] ítélet, T-346/04, EU:T:2005:420, 71. pont).

34 Noha az egyenlő bánásmód elvére és a megfelelő ügyintézés elvére tekintettel az EUIPO köteles figyelembe venni a már meghozott határozatokat, és különösen figyelmesen kell megvizsgálnia azt a kérdést, hogy ugyanúgy kell-e határoznia, ezen elvek alkalmazását össze kell egyeztetni a jogszerűség elvének tiszteletben tartásával (2014. július 17-i Reber Holding kontra OHIM ítélet, C-141/13 P, EU:C:2014:2089, 45. pont; lásd még ebben az értelemben: 2011. március 10-i Agencja Wydawnicza Technopol kontra OHIM ítélet, C-51/10 P, EU:C:2011:139, 73–75. pont).

35 Következésképpen valamely megjelölés védjegyként való lajstromozását kérő személy előnyök szerzése végett nem hivatkozhat azonos határozat meghozatala érdekében más javára esetlegesen elkövetett jogsértésre (2011. március 10-i Agencja Wydawnicza Technopol kontra OHIM ítélet, C-51/10 P, EU:C:2011:139, 76. pont).

36 Végeredményben a jogbiztonságon és közelebbről a megfelelő ügyintézésen alapuló indokok miatt, a védjegyek indokolatlan lajstromozásának megakadályozása érdekében minden védjegybejelentés vizsgálatának szigorúnak és teljes körűnek kell lennie. Ezt a vizsgálatot minden egyes konkrét esetben el kell végezni. A megjelölés védjegyként való lajstromozása ugyanis az adott eset ténybeli körülményeivel összefüggésben alkalmazandó, olyan sajátos kritériumoktól függ, amelyek annak ellenőrzésére szolgálnak, hogy a szóban forgó megjelölésre nem vonatkozik-e valamilyen kizáró ok (2011. március 10-i Agencja Wydawnicza Technopol kontra OHIM ítélet, C-51/10 P, EU:C:2011:139, 77. pont).

37 A jelen ügyben bebizonyosodott, hogy a jelen védjegybejelentés a bejelentéssel érintett egyes árukra és az érintett fogyasztói kör észlelésére tekintettel a 2017/1001 rendelet 7. cikkének (1) bekezdésében meghatározott egyik kizáró okba ütközik (lásd a fenti 32. pontot).

38 Végül a felperes rámutat, hogy a fellebbezési tanács nem adott elő olyan objektív okokat, amelyekkel igazolható lenne az eltérő értékelés egyrészt azon áruk tekintetében, amelyek vonatkozásában a bejelentett védjegy lajstromozását megtagadták, másrészt azon áruk tekintetében, amelyekkel kapcsolatban az elbíráló nem emelt kifogást. Ez a mulasztás önkényesnek tűnik számára.

39 E tekintetben elegendő annyit megjegyezni, hogy az elbíráló határozata ellen benyújtott fellebbezésnek csupán az volt a tárgya, hogy az elbíráló megtagadta a bejelentett védjegy bizonyos áruk vonatkozásában történő lajstromozását, és ezért az, hogy az elbíráló nem emelt kifogást a lajstromozás iránti kérelemben szereplő más áruk tekintetében, nem képezte a fellebbezési tanács előtti jogvita részét, ahogyan ezt egyébként az utóbbi a megtámadott határozat 9. pontjában ki is fejtette. Következésképpen a fellebbezési tanácsnak nem volt oka arra, hogy annak igazolhatóságával kapcsolatban állást foglaljon, hogy az elbíráló bizonyos áruk vonatkozásában nem emelt kifogást, mint ahogy azzal kapcsolatban sem volt oka állást foglalni, hogy azok az áruk, amelyek vonatkozásában az elbíráló nem emelt kifogást, miben különböztek azoktól az áruktól, amelyek tekintetében a lajstromozást megtagadták.

40 A fentiek alapján a felperes által felhozott egyedüli jogalapot, és ebből következően a keresetet teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

41 A Törvényszék eljárási szabályzata 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperes pervesztes lett, az EUIPO kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (első tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.

2) Martin Knauf viseli saját költségeit, valamint az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO) részéről felmerült költségeket.

Pelikánová Nihoul Svenningsen

Kihirdetve Luxembourgban, a 2018. december 13-i nyilvános ülésen.

Aláírások